

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8Ndc/12/2024
Identifikačné číslo spisu:	6123313695
Dátum vydania rozhodnutia:	16.04.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Ivan Rumana
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:6123313695.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: Autoservis AJETO, s.r.o., Vrútky, Mokrad' 12, IČO: 36 429 261, zastúpeného advokátskou kanceláriou AK JUDr. Silvia Tatarková s. r. o., Martin, Škultétyho 472/10, IČO: 36 868 108, proti žalovanej obchodnej spoločnosti: KOMUNÁLNA poisťovňa, a. s. Viena Insurance Group, Bratislava, Štefánikova 17, IČO: 31 595 545, o zaplatenie 1 730,70 eura s príslušenstvom, vedenom na Mestskom súde Bratislava IV pod sp. zn. 17C/10/2023, o nesúhlase Mestského súdu Bratislava IV s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica a o návrhu žalobcu na prikázanie veci z dôvodu vhodnosti, takto

rozhodol:

Nesúhlas mestského súdu Bratislava IV s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica **n i e j e d ô v o d n ý**.

Na prejednanie a rozhodnutie sporu vedeného na Mestskom súde Bratislava IV pod sp. zn. 17C/10/2023 **j e p r í s l u š n ý** Mestský súd Bratislava IV.

Návrhu žalobcu na prikázanie sporu z dôvodu vhodnosti **n e v y h o v u j e**.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Banská Bystrica listom z 13. júla 2023 (č. l. 1) postúpil spor podľa § 14 ods. 3 zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon o upomínacom konaní“), Mestskému súdu Bratislava IV, ako súdu príslušnému na jeho prejednanie podľa Civilného sporového poriadku, nakoľko bol Okresnému súdu Banská Bystrica žalobcom v zákonnej lehote doručený návrh na pokračovanie v konaní.

2. Mestský súd Bratislava IV s postúpením sporu nesúhlasil a spor predložil podľa ust. § 43 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o kauzálny príslušnosti. Nesúhlas s postúpením odôvodnil tým, že z obsahu žaloby vyplýva, že predmetom sporu je nárok žalobcu z titulu poistného plnenia, kde stranami sporu sú obchodné

spoločnosti. Postavenie subjektov a predmet ich záväzkovo - právnych vzťahov posúdil ako obchodno-právny, keďže na strane žalobcu vystupuje obchodná spoločnosť a na strane žalovaného poisťovňa.

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“), ako súd spoločne nadriadený Okresnému súdu Banská Bystrica a Mestskému súdu Bratislava IV (§ 43 ods. 2 CSP) po preskúmaní sporu o kauzálnu príslušnosť dospel k záveru, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava IV s postúpením veci je dôvodný.

4. Z obsahu návrhu na vydanie platobného rozkazu vyplýva, že ide o majetkový spor z titulu žalobcom tvrdeného nezákonného krátenia poistného plnenia (náhrady škody), na ktoré vznikol poškodenému (právnickej osobe) nárok v vykonaní opravy motorového vozidla vo vlastníctve inej osoby, na ktorom škodu spôsobil poistenec žalovanej. Náhrada škody, resp. poistné plnenie malo byť v celosti uhradené žalobcovi z poistenej zmluvy č. 6826451964/1049269494. Žalovaná však uhradila iba časť požadovanej sumy.

5. Upomínací súd vydal v konaní dňa 29. mája 2023 platobný rozkaz č. k. 16Up/850/2023-30, proti ktorému podala žalovaná dňa 13. júna 2026 odpor (č. l. 35 a nasl.). Následne vyzval upomínací súd žalobcu prostredníctvom jeho právneho zástupcu, aby sa v lehote 15 dní odo dňa doručenia výzvy vyjadril k podanému odporu a v rovnakej lehote navrhol pokračovanie v konaní na súde príslušnom na prejednanie veci podľa Civilného sporového poriadku. Na výzvu upomínacieho súdu žalobca reagoval podaním zo dňa 10. júla 2023, v ktorom navrhol pokračovať v konaní na Okresnom súde Martin z dôvodu vhodnosti podľa § 19 písm. c) CSP, keďže v jeho obvode má žalovaná organizačnú zložku a súčasne v obvode uvedeného súdu má žalobca svoje sídlo.

6. Podľa ust. § 14 ods. 1 zákona o upomínacom konaní, odpor, ktorý súd neodmietol, odošle žalobcovi bez zbytočného odkladu spolu s výzvou, aby sa k nemu v lehote 15 dní vyjadril, a aby v tej istej lehote navrhol pokračovanie v konaní na súde príslušnom na prejednanie veci podľa Civilného sporového poriadku.

7. Podľa ust. § 14 ods. 3 zákona o upomínacom konaní, ak žalobca v lehote podľa odseku 1 podá návrh na pokračovanie v konaní, súd postúpi vec do piatich pracovných dní súdu príslušnému na jej prejednanie podľa Civilného sporového poriadku a strany o tom upovedomí. Ak príslušným na jej prejednanie je súd podľa § 2, súd strany upovedomí o pokračovací v konaní.

8. Podľa ust. § 12 CSP, na konanie v prvej inštancii je príslušný okresný súd, ak tento zákon neustanovuje inak.

9. Podľa ust. § 13 CSP, na konanie v prvej inštancii je miestne príslušný všeobecný súd žalovaného, ak nie je ustanovené inak.

10. Podľa ust. § 15 ods. 1 CSP, všeobecným súdom právnickej osoby je súd, v ktorého obvode má právnická osoba adresu sídla.

11. Podľa ust. § 36 ods. 1 a 2 CSP, konanie sa uskutočňuje na súde, ktorý je na prejednanie príslušný. Príslušnosť sa určuje podľa okolností v čase začatia konania, takto určená príslušnosť trvá až do skončenia konania.

12. Podľa § 39 ods. 2 CSP na návrh ktorejkoľvek zo strán možno spor prikázať inému súdu tej istej inštancie aj z dôvodu vhodnosti.

13. Podľa § 39 ods. 3 CSP o prikázaní sporu rozhoduje súd, ktorý je najbližšie spoločne nadriadený príslušnému súdu a súdu, ktorému sa má spor prikázať.

14. Podľa ust. § 40 CSP, súd aj bez námietky skúma vecnú príslušnosť, kauzálnu príslušnosť a funkčnú

príslušnosť počas celého konania.

15. Podľa ust. § 43 ods. 1 CSP, ak súd postupom podľa § 40 a § 41 zistí, že nie je príslušný, bezodkladne postúpi spor príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom žalobcu. Žalovaného upovedomí len vtedy, ak mu už bola žaloba doručená.

16. Podľa ust. § 43 ods. 2 CSP, ak súd, ktorému bol spor postúpený, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súdy viazané.

17. Preskúmaním predloženého spisového materiálu najvyšší súd zistil, že proti platobnému rozkazu Okresného súdu Banská Bystrica z 29. mája 2023 č. k. č. k. 16Up/850/2023-30 podala žalovaná včas odpor. Vo vyjadrení k podanému odporu žalobca navrhol pokračovať v konaní na Okresnom súde Martin z dôvodu vhodnosti podľa § 19 písm. c) CSP s prihliadnutím na sídlo žalobcu a sídlo organizačnej zložky žalovanej.

18. Keďže podaný odpor spĺňal náležitosti potrebné pre jeho vecné prejednanie príslušným súdom podľa CSP v nadväznosti na ustanovenie § 14 ods. 3 zákona o upomínanom konaní, upomínací súd bol povinný postúpiť vec do piatich pracovných dní súdu príslušnému na jej prejednanie podľa Civilného sporového poriadku.

19. Najvyšší súd zistil, že v danom prípade je žalobcom právnická osoba (podnikateľský subjekt) a žalovanou je právnická osoba (poisťovňa). Poškodený si nechal opraviť motorové vozidlo u žalobcu. Poškodené motorové vozidlo bolo v čase poistnej udalosti poistené u žalovanej na základe poistnej zmluvy po povinnom zmluvnom poistení motorového vozidla č. 6826451964/1049269494.

20. V predmetnom spore sa žalobca, domáha voči žalovanému, ktorý je poisťovateľom škodcu podľa zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o PZP“), nároku na náhradu škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla.

21. Žalobca a žalovaný sú síce podnikateľmi, ale náhrada škody uplatnená v tomto konaní nie je vyvodzovaná z ich vzájomného záväzkového vzťahu. Strany medzi sebou navzájom neuzavreli žiaden zmluvný záväzok, neexistuje medzi nimi priamy zmluvný vzťah. Požadované plnenie je vyvodzované z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, ktoré je upravené zákonom o PZP so subsidiárnou aplikáciou Občianskeho zákonníka, ktorý obsahuje úpravu poistných zmlúv.

22. Uplatnený nárok má pôvod v škodovej udalosti, pri ktorej je náhrada škody uplatňovaná ako plnenie z poistnej zmluvy uzatvorenej medzi držiteľom vozidla, ktorým bola spôsobená škoda, a poisťovateľom. Náhradu škody si žalobca (za poškodeného) uplatňuje priamo voči poisťovateľovi, a nie voči subjektu, ktorý mu spôsobil škodu. Tento vzťah a nároky z neho plynúce sa spravujú zákonom č. 381/2001 Z. z. a Občianskym zákonníkom. Medzi žalobcom a žalovaným nie je v tomto prípade obchodný záväzkový vzťah (uznesenie najvyššieho súdu z 12. marca 2024, sp. zn. 2Ndc/8/2024).

23. Prikázanie (delegácia) veci z dôvodu vhodnosti predstavuje výnimku z práva strany civilného sporového konania (účastníka civilného mimosporového konania) na zákonného sudcu (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky - ústavného zákona SNR č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov), ako aj výnimku zo zákonom definovaných kritérií miestnej príslušnosti súdu. Účelom inštitútu delegácie z dôvodu vhodnosti je zabezpečenie hospodárnosti civilného sporového konania (civilného mimosporového konania) alebo jeho zrýchlenie. Dôvody delegácie môžu mať v praxi rozmanitú povahu, najmä však v závislosti od predmetu sporu, postavenia sporových strán, ale aj podmienok pre rýchlejšie

dosiahnutie výsledku v spore. Vzhľadom k charakteru delegácie ako výnimky zo zásady, že vec prejednáva a rozhoduje súd, ktorého príslušnosť vyplýva zo zákonom stanovených kritérií, musí mať však aj dôvod delegácie vždy výnimočný avšak vždy zákonu zodpovedajúci charakter.

24. S poukazom na už uvedené prichádza aplikácia ustanovenia § 39 ods. 2 CSP do úvahy len vtedy, ak sú pre to dané dôležité dôvody. Úvaha súdu o vhodnosti delegácie preto zahŕňa posúdenie predmetu konania i pomerov subjektov na oboch procesných stranách, pričom na pomery subjektu, ktorý delegáciu navrhuje, možno prihliadnuť, len ak ich zohľadnenie nebude mať negatívny dopad na ostatné subjekty konania.

25. Žalobca vo svojej žalobe neoznačil ako žalovanú stranu jej organizačnú zložku, ale priamo žalovanú, s ktorou komunikoval aj pred začatím súdneho konania (č.l. 14 a nasl.). Vychádzajúc z návrhu žalobcu na prikázanie veci z dôvodu vhodnosti, najvyšší súd po preskúmaní predloženej veci nezistil také relevantné okolnosti, ktoré by odôvodňovali záver, že prikázanie veci Okresnému súdu Martin by bolo vhodné na základe sídla organizačnej zložky žalovanej a sídla žalobcu.

26. Najvyšší súd v danom prípade nezistil splnenie podmienok pre prikázanie sporu inému súdu z dôvodu vhodnosti (§ 39 ods. 2 CSP), a preto návrhu žalobcu nemohol vyhovieť.

27. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.